Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
1 februari 2023

Opgesteld door
Bestuurskern

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris

nota

Toezegging met betrekking tot opwerking van radioactief afval

Aanleiding

- In de beleidsbrief van 9 december jl. over nucleaire veiligheid bij de inzet van nieuwe kernenergie heeft u aangegeven dat uw voorkeur uitgaat naar opwerking van verbruikte splijtstof in plaats van directe opslag omdat daarbij minder radioactief afval ontstaat en vanwege de mogelijkheden van hergebruik.
- U heeft daarbij toegezegd nader te onderzoeken of voor het opwerken van verbruikte splijtstof nog steeds geldt dat de gevolgen voor milieu, veiligheid en proliferatie vergelijkbaar zijn met die voor directe opslag. Tevens zou worden bezien in hoeverre opwerking in het buitenland ook in de toekomst mogelijk blijft.
- Inmiddels heeft NRG een rapport opgeleverd waaruit geconcludeerd kan worden dat u uw voorkeur voor opwerking van verbruikte splijtstof kunt handhaven.
- Met bijgaande brief wordt hierover de Kamer geïnformeerd. Deze zal mogelijk, bij tijdig verzenden, nog worden geagendeerd in het CD van 15 februari a.s.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd met de brief aan de Kamer in te stemmen en de bijgevoegde brief te ondertekenen.

Kernpunten

- In het rapport van NRG wordt aangegeven dat uit hun literatuurstudie blijkt dat recycling van uranium, maar vooral van plutonium, een significante vermindering geeft van de productie van splijtstof uit gedolven uranium en daarmee ook van uraniummijnbouw.
- Op de punten stralingsbelasting, veiligheid en non-proliferatie zijn beide opties niet onderscheidend. Dat blijkt eveneens te gelden voor de economische aspecten van wel of niet opwerken.
- De firma Orano, die verbruikte splijtstof in Frankrijk opwerkt, presenteert zich als een wereldspeler op het gebied van nucleaire dienstverlening. In alle uitingen van het bedrijf is duidelijk dat het zijn binnenlandse en buitenlandse klanten wil blijven bedienen met de recycling van verbruikte splijtstof.
- Er zijn geen tekenen dat de Franse staat van plan is de buitenlandse dienstverlening van Orano te blokkeren of te beperken. Wel heeft de Franse

wetgeving de levensduur van de opwerkingsfabriek van Orano begrensd tot 2040. Momenteel wordt een politiek besluit voorbereid om de faciliteit ook na 2040 open te houden. Vanuit Nederland wordt (ambtelijk) al aangegeven daar grote waarde aan te hechten.
- Verder is in het Franse beleid opgenomen dat een bepaalde serie bestaande kerncentrales geschikt moet worden gemaakt voor gebruik van splijtstof uit recycling, hetgeen opwerking vereist. Daarmee lijkt de beschikbaarheid van de opwerkingscapaciteit voor Nederlandse klanten de komende decennia stabiel te blijven.
- De huidige opslagfaciliteiten bij COVRA zijn ingericht op opwerking en zouden daarom aangepast moeten worden, indien gekozen wordt voor directe opslag. In dat geval dienen ook de bestaande veiligheidsevaluaties voor eindberging te worden gerevalueerd, omdat de voorgaande evaluaties uitgingen van de berging van afval uit opwerking.

Krachtenveld
- Het beleidskader ten aanzien van de opwerking van verbruikte splijtstoffen uit kerncentrales is destijds vastgelegd in de brief van de minister van Economische Zaken, landbouw en Innovatie (ELI) van 11 februari 2011[1].
- In deze brief is destijds geconcludeerd dat er geen bijzondere voorkeur is voor de eerder in diverse studies beschouwde verwerkingsroutes voor gebruikte splijtstof: opwerking of directe opslag.
- Medewerking van de overheid is vereist omdat er altijd een verdrag noodzakelijk is met het land waar opwerken plaatsvindt.

Toelichting

Politieke context
- Recent is de motie Dassen/Erkens[2] aangenomen waarin de regering wordt opgeroepen om op Europees niveau de voordelen van het recyclen van brandstofstaven in kerncentrales te bespreken.
- Conform reactie Minister voor Klimaat en Energie in de Kamer wordt (met EZK) uitvoering gegeven aan deze motie door te kijken naar het gezamenlijk optrekken met die Europese landen die nu ook aan het investeren zijn in nieuwe kerncentrales.

Financiële/juridische overwegingen
- Voor ieder nieuw contract voor opwerking is een aangepast of nieuw verdrag nodig met het land waar opwerking plaatsvindt.

Communicatie
- Naast toezending Kamer geen acties nodig wat betreft communicatie.

Duurzaamheid
- Opwerking van verbruikte splijtstof betekent het recyclen van de stoffen die hergebruikt kunnen. Hierdoor hoeft minder uranium gedolven te worden en kan de hoeveelheid radioactief afval beperkt worden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
- Niet van toepassing.

[1] Kamerstuk 2010-2011, 32 645, nr.1.
[2] Kamerstuk 2022-2023, 32 645, nr.112.

Datum
1 februari 2023

Opgesteld door
Bestuurskern

Bijlage(n)
2

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief: Toezegging met betrekking tot opwerking van radioactief afval	Toezegging om Kamer te informeren over standpunt ten aanzien van opwerking.
2	NRG rapport: Actualisering beleidskader ten aanzien van de verwerking van gebruikte splijtstof	In het NRG rapport wordt nader onderzocht in hoeverre er een noodzaak is tot wijziging van het beleid omtrent opwerking.